

ACC. N:R M. 16940:1

Döva Johanna hade ett hökeri i hörnet av Prennegatan och Korsgatan. Det var väl när jag var 7-8 år. Hon hörde illa, därför kallade vi henne så, jag vet inte vad hon hette egentligen, man kallade henne aldrig annat än Döva Johanna.

(Anm. av uppteckn. Johanna Persson 1896-1905). Hon var ogift. Bodde innanför butiken. Efter henne övertog en som hette Persson affären(1910), sedan kom en som hette Prannberg. Den nuvarande ägaren vet jag inte vad han hette, men han har gjort om affären helt. Först var ju affären, ett litet rum på 1:a våningen och hökaren bodde innanför, men nu har de gjort om hela nedanvåningen till affär och ägaren bor ovanför. Det är det enda av de gamla hökerierna som finns kvar nu.

Carl Larsson (kallades Carl Lars) hade det finaste hökeriet. Det låg på trädgårdsgatan, vid hörnet mot Korsgatan. Han var den ende som sålde stenkol. Man köpte stenkol spannavis, en kappa kol hette det. Stenkolen hade han i ett vedskjul på gården. I hökerierna kunde man också köpa småved att tända fyr med. Den låg buntad i små runda buntar med ståltråd om. Hos Carl Lars kunde man också köpa knakare och fläsk. Vi handlade hos Petter Hökare som låg vid Korsgatan 3. De hade hökeriet i en tvårumslägenhet och bodde själva innanför. Affären ägdes av tre syskon, 1 bror och 2 systrar. Den ena systemen var lite lam och hon satt alltid och gjorde strutar av blad som hon rev ur en bibel. Jag brukade springa dit och köpa för 3 öre snus i en sådan där strut, till far - Men en dag var Bibeln blut och jag fick en strut av vanligt vitt papper. När jag kom hem frågade far var jag köpt snuset idag. Hos Pelle-Hökare sa jag. Men

1.
FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

ACC. N:R M. 16940:2.

då fick jag en örfil, far sa att jag ljög, för hos Petter Hökare fick man aldrig sånt vitt papper Men jag gick med mor till Petter Hökare och Mor fick veta att Bibelpappret verkligen var slut. När vi sen kom hem fick jag 5 öre av far. Det var mer än 1 krona nu.

Blombergs hökeri, St Tvärgatan 12, Blomberg ägde huset. Hökeriet i en 2-rumslägenhet.

Rosendal, Hospitalsgatan. Rosendal var målare, när han var ute och arbetade fick frun sköta affären. Rosendal ägde tomten, hade hökeriet i en 2-rumslägenhet mot Hospitalsgatan.

Karnas hökeri i hörnet av Grynmalargatan och L. Tvärgatan. Det var det pittoreskaste hökeriet jag sett. Det var så litet så litet och det hängde en fotogenlampa rätt över disken.

I hörnet av Trädgårdsgatan och Kugsgatan låg tre hökerier. De konkurrerade inte med varann. Var och en hade sin hökare. De såg ut likadana allihop hökerierna där nere. Det var alltid ett hus med två rumslägenheter: rummet mot gatan var hökeri och innanför låg bostadsrummet och ett litet, litet kök. Man kunde gå direkt in i butiken. De hade en disk och några hyllor fast det låg aldrig något på hyllorna, allt låg i lådor. Det var som det var. Vanliga tapeter på väggarna. När de upphörde med hökeriet tog de bara ner hyllorna och flyttade in sina möbler igen.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

ACC. N:R M. 16940:3.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

3.

Något lager hade de inte. Utom Carl Larsson i Trädgårdsgatan. På disken var glaslådor med wienerbröd och karameller. Det fanns väl 10 stycken. Hökare i Nöden i min barndom. Det var ju precis detsamma, hela sällskapet.

Det fanns mjölk i hökerierna i alla fall hos Petter Hökare. Bier såldes också men inte vin. Kanske äppelsaft, som de själva gjort. De hade nödvändighetsartiklarna som man säger, Vad de fattiga kunde köpa, salt sill, bröd, snus, kryddor, ost, lite pålägg. Det var inte i stor skala. Det var mycket fattigt där nere. Där bodde arbetare, och hade de arbete 7 månader om året var det bra. Min far var timmerman och hade 12 kr i veckan och vi var 7 barn. Man kunde köpa på kredit hos hökarna. Det hände många gånger att hökarna blev lurade och folk som köpt på kredit länge bara försvann utan att betala.

Skulle man ha fläsk och kött gick man till torget och köpte det. I hökerierna kunde man köpa i hur små mängder som helst.

Öppningstid: De fick ha öppet så mycket och länge de ville. På mornarna öppnades klockan 5 och de stängde inte förrän 9-10 på kvällen, På söndagarna öppet till kl 10. Aldrig nå'n skylt där det stod hökare.

Hökerierna varade ofta så länge ägarna levde. Men sen försvann barnen på annat håll och när föräldrarna dog upphörde affären.

Många slutade då det blev lag på att golvet måste vara cementerat eller då det blev förbjudet att gå direkt in i butiken från boningsrummet. Då var det många som inte hade råd att bygga om. Jag tror aldrig jag såg något hökeri med cementgolv, det var bara trägolv av breda plankor vad jag minns.

ACC. N:R M. 16940:4

När folk tjänade mer och fick det bättre ville de handla i större eller bättre affärer. Det förekom aldrig att en hökare började med ett litet rum och sen utvidgade. Det hade de inte råd till. Men många tjänade nog bra, En hökare kunde leva på 8 familjer sa de. Hade han fler än åtta familjer fick han pengar över, och kunde späcka plånboken med pengar. Du din jävla späckhökare, sa man till dom ibland. Annars tror jag inte att hökarna föraktades.

Det fanns en murare som hette Harald Hansson. Hans fru hade ett hökeri på smörlyckan. Honom kallade vi alltid Harald Hökare. Sa nå'n hans riktiga namn visste man inte vem det var.

Det var ingen viktig skillnad på hökerier och speceriaffärer. I Nya Stan såg alla affärerna lika dana ut. Speceriaffärerna uppe i centrum de var finare, De hade skyltar med sitt namn på och vad de sålde.

Lagad mat förekom inte i hökerierna.

Petter Hökares hus finns kvar och Carl Larssons hökeri bor de numer, fast det är ju helt omgjort.

Mitt emot Carl Larssons ligger numera en tapetseriaffär, där det förut var hökeri.

Fotogen hade de i tunnor på gården.

Carl Larsson var lite mer försigkommen, skaffade hem fler varor. Hans affär var nog den finaste. Dottern var biträde i affären.

"Gå nu till hökaren", brukade mor säga.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

4.